

Klimatske promene		
Zakonski osnov	ZAKON O PLANSKOM SISTEMU REPUBLIKE SRBIJE ("Sl. glasnik RS", br. 30/2018) Zakon o klimatskim promenama ("Sl. glasnik RS", br. 26/2021)	
Naziv opštine/grada:	grad Beograd	
Naziv organizacije koja je prikupljala podatke:	Centar za unapređenje životne sredine	
Indikator 1.1. Prostorni plan jedinice lokalne samouprave (JLS) i generalni urbanistički plan (GUP) sadrže analizu efekata klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - u prostornim i urbanističkim planovima nisu prepoznati uticaji klimatskih promena, niti su utvrđene mere zaštite od efekata klimatskih promena i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; strateškom procenom uticaja nisu obuhvaćeni efekti klimatskih promena	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - prostorni i urbanistički planovi načelno prepoznaju oblast klimatskih promena ali bez konkretnih mera	1	RPP grada Beograda (iz 2004) ne sadrži procenu uticaja i rizika klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene. Izmene i dopune RPP (2011) sadrži procenu efekata klimatskih promena, cilj i mere. Takođe, u samom dokumentu su definisane mere koje bi mogle da se podvedu pod mere adaptacije na klimatske promene, ali nisu tako nazvane (Zaštita od elementarnih nepogoda, Zaštita od poplava, Zaštita od poplava Save i Dunava, Zaštita od manjih bujičnih vodotoka). Izmene i dopune RPP (2018) se pre svega odnose na saobraćaj. U planu su dopunjene mere koje se odnose na zaštitu životne sredine odnosno zaštitu vazduha. Generalni urbanistički plan Beograda prepoznaje klimatske promene i predviđa „primenu mera za smanjenje od negativnih uticaja klimatskih promena (unapređenje održavanja postojećih izvorišta, dogradnja postojećih sistema za zaštitu od poplava, erozija i bujica i povećanje stepena zaštite od velikih voda, revitalizacija šuma u oblasti Dunava, dinamična i namenska konzervacija biodiverziteta šuma, šumskih i urbanih područja, adaptivno upravljanje i poboljšanje održivosti i multifunktionalnosti šuma u uslovima klimatskih promena, povećanje ekološki funkcionalnih prostora – biotopa (Biotop Area Factor (BAF) ili Green Factor) na svakoj parceli (bloku) i dr.“.
U SKLADU SA ZAKONOM - prostorni i urbanistički planovi sadrže procenu uticaja i rizika klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; izveštaj o strateškoj proceni uticaja sadrži procenu uticaja plana na klimatske promene i procenu rizika i ranjivosti na klimatske promene	2	
IZNAD STANDARDA - prostorni i urbanistički planovi sadrže procenu uticaja i rizika klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; izveštaj o strateškoj proceni uticaja sadrži procenu uticaja plana na klimatske promene i procenu rizika i ranjivosti na klimatske promene i smernice za otklanjanje i/ili ublažavanje rizika	3	
Indikator 1.2. Strateška dokumenta JLS (strategija održivog razvoja, strategija razvoja, lokalni ekološki akcioni plan, plan razvoja i sl.) sadrže analizu uticaja klimatskih promena, procenu ranjivosti, mere i aktivnosti za ublažavanje efekata i prilagođavanje na klimatske promene	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - lokalni planovi razvoja ne sadrže analizu uticaja klimatskih promena niti ciljeve za smanjenje ili otklanjanje rizika od klimatskih promena	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte ali ne sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte, sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene	2	Strategija razvoja grada Beograd do 2021. prepoznaje klimatske promene kroz: STRATEŠKI CILJ 6. Održiv, otporan i obnovljiv grad, definiše prioritete mere i indikatore u vezi sa klimatskim promenama. Akcioni plan definiše: aktivnosti, očekivane rezultate, indikatore, rok realizacije, procenu troškova, izvore finansiranja i odgovornu instituciju. Program zaštite životne sredine grada Beograda od 2015. do 2025. prepoznaje klimatske promene kroz poglavlje: KLIMA I KLIMATSKE PROMENE : Poseban cilj 2: Sprovođenje preventivnih mera, mera adaptacije i mera za ublažavanje posledica klimatskih promena. Akcioni plan definiše: zadatak, aktivnost/meru/projekat, rok realizacije i odgovornu instituciju, indikatore/pokazatelje, definiciju pokazatelja i izvor podataka, ali ne i procenu troškova i izvore finansiranja. Akcioni planovi za održivu energiju i klimu (SECAP) i za zeleni grad (GCAP) ozbiljno prepoznaju klimatske promene, međutim oba dokumenta su više katalog poželjnih/mogućih projekata, iako sadrže opis mera, odgovornu instituciju i procenu troškova.
IZNAD STANDARDA - lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte, sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene; mere i aktivnosti su precizno definisane, sadrže mere i aktivnosti, odgovorne institucije i osobe, predviđene resurse i vremenski okvir za realizaciju	3	
Indikator 1.3. JLS je usvojila akcioni plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS uopšte nije započela izradu plana za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti niti planira da to uradi	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS je započela izradu plana za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - JLS je usvojila plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	2	Grad Beograd je usvojio Akcioni plan adaptacije na klimatske promene sa procenom ranjivosti. Odluka je objavljena u Sl. listu grada Beograda broj 65 od 26.10.2015. godine. Ciljevi nisu jasno postavljeni. Mere i aktivnosti su definisane, sadrže informacije o odgovornoj instituciji, ali ne i potrebne resurse. Takođe, rokovi nisu precizno definisani. Plan je izrađen u okviru participativnog procesa uz učešće javnosti. U radnim grupama su bili predstavnici svih gradskih sekretarijata, javnih preduzeća, akademske zajednice i civilnog sektora. Izradom plana je rukovodio GIZ.
IZNAD STANDARDA - JLS je usvojila plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti; plan sadrži ciljeve, mere i aktivnosti za adaptaciju na klimatske promene; mere i aktivnosti su precizno definisane, sadrže mere i aktivnosti, odgovorne institucije i osobe i predviđene resurse; plan je izrađen u okviru participativnog procesa uz učešće javnosti	3	

Indikator 2.1. : JLS ima usvojen plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i rizika od katastrofa2 i akt o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS nema i nije započela izradu plana zaštite i spasavanja, akata o proceni ugroženosti i akta o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS je započela izradu plana zaštite i spasavanja, akata o proceni ugroženosti i akta o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	1	JLS je usvojila Predlog Plan zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama na teritoriji Beograda, kao i Procenu ugroženosti od elementarnih nepogoda i drugih nesreća grada Beograda, još 2017. godine, međutim Plan zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama na teritoriji Beograda nije usvojen. JLS je usvojila: Rešenje o obrazovanju Gradskog štaba za vanredne situacije na teritoriji grada Beograda (2018), Rešenje o izmeni i dopuni Rešenja o obrazovanju Gradskog štaba za vanredne situacije na teritoriji grada Beograda (2018), i Poslovnik o radu štaba za vanredne situacije na teritoriji grada Beograda (2021).
U SKLADU SA ZAKONOM - JLS je izradila plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i akte o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite; plan i akti o proceni ugroženosti prepoznaju rizike klimatskih promena i sadrže odgovarajuće mere; pribavljena je saglasnost nadležnog ministarstva	2	
IZNAD STANDARDA - JLS je izradila plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i akte o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite; plan i akti o proceni ugroženosti prepoznaju rizike klimatskih promena i sadrže odgovarajuće mere; plan je izrađen uz učešće javnosti i objavljen je na web sajtu JLS	3	
Indikator 3.1. JLS finansira projekte udruženja u oblasti borbe protiv klimatskih promena i jačanja javne svesti	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS ne finansira projekte udruženja koje su aktivne u oblasti klimatskih promena ili ne planira sredstva za finansiranje projekata u ovoj oblasti	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS utvrđuje ciljeve za finansiranje projekata u oblasti klimatskih promena ali nije podržala takve projekte	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - JLS utvrđuje ciljeve za finansiranje projekata u oblasti klimatskih promena i povremeno finansira takve projekte	2	Grad Beograd – Sekretarijat za zaštitu životne sredine je u toku 2018, 2019, 2020. i 2021. godine raspisivao javne konkurse za finansiranje i sufinansiranje projekata od javnog interesa u oblasti zaštite životne sredine, u kojima je posebno bila izdvojena oblast „KLIMATSKE PROMENE: adaptacija na klimatske promene, pošumljavanje, zaštita voda, zaštita vazduha, zaštita zemljišta, korišćenje obnovljivih izvora energije i dr;“
IZNAD STANDARDA - JLS ima dugoročnu saradnju sa udruženjima u oblasti klimatskih promena	3	
Indikator 3.2. JLS organizuje edukativne aktivnosti i informiše javnost o efektima klimatskih promena	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS uopšte ne organizuje edukativne aktivnosti i ne informiše javnost o efektima klimatskih promena	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS povremeno objavljuje informacije u oblasti klimatskih promena ali ne sprovodi edukativne aktivnosti	1	JLS ne sprovodi samostalno edukativne aktivnosti u vezi s klimatskim promenama, već se priključuje akcijama drugih organizacija (npr. Sat za našu Planetu). Izveštaji – Kvalitet životne sredine u gradu Beogradu sadrže osnovne informacije o klimatskim promenama. Izveštaji nisu objavljeni za 2019 i 2020. godinu.
U SKLADU SA ZAKONOM -JLS povremeno organizuje edukativne aktivnosti u oblasti klimatskih promena i obaveštava javnost o klimatskim promenama; izveštaj o stanju životne sredine sadrži podatke o promeni klime i lokalnim izazovima	2	
IZNAD STANDARDA -JLS redovno organizuje edukativne aktivnosti u oblasti klimatskih promena i informiše javnost o klimatskim promenama; izveštaji o stanju životne sredine sadrže podatke o klimatskim promenama	3	

Ova analiza je nastala u okviru projekta "Zeleni inkubator", koji sprovode Beogradska otvorena škola, Mladi istraživači Srbije i Inženjeri zaštite životne sredine uz finansijsku podršku Evropske unije i Fondacije Fridrih Ebert. Stavovi i mišljenja autora izneti u ovoj publikaciji ne predstavljaju zvanične stavove Evropske unije i drugih donatora za njih je isključivo odgovoran autor.